

Kardinál Becciu a finančné škandály vo Vatikáne – hustnúci temný mrak, vznášajúci sa nad Rímom

Branislav Michalka

6. októbra 2020 ✝ Cirkev

Kauza kardinála Becciu znovu otvorila mokvajúcu ranu vatikánskych financií a ukázala, že to, čo sa malo postupne hojiť naďalej hnisá a vydáva nepríjemný zápach. Nejde len o podozrenia z kardinálovho prepojenia na pochybné londýnske investície, alebo o finančnú podporu pre jeho súrodencov, ale aj o posledné medializované informácie v talianskom denníku Corriere della Sera, ohľadom možného zapletenia sa kardinála Becciu do financovania diskreditujúcej kampane proti austrálskemu kardinálovi Pellovi.

Táto atmosféra vojny medzi prelátmi, zamiešaná do finančných výparov, nevyvoláva medzi veriacimi príliš optimistickú náladu a ostro kontrastuje s deklarovanými a desaťrošie ohlasovanými, reformami.

Musíme si totiž uvedomiť, že kardinál Becciu nebol len nejakým subalterným úradníkom, ale mužom číslo 3 vo Vatikáne. Do funkcie Zástupcu pre všeobecné záležitosti Štátneho sekretariátu ho vymenoval 10. mája 2011 pápež Benedikt XVI. a nahradil tak v tejto funkcii arcibiskupa Fernanda Filoniho. Funkcia Zástupcu pre všeobecné záležitosti, napriek svojmu nevýraznému názvu obsahuje vysoký mocenský potenciál. Jej držiteľ sa každý deň stretáva s pápežom, aby vybavil záležitosti spojené s Rímskou kúriou a jeho pozícia je porovnateľná so šéfom kancelárie. John L. Allen o nej v časopise National Catholic Register napísal, že je to: „*najkomplexnejšia práca v Rímskej kúrii a kľúč k administratívne úspechu alebo neúspechu pápežstva*“. Pokiaľ by to tak skutočne bolo, tak nad úspechom tohto pontifikátu sa začínajú sťahovať ďalšie mraky.

Kým to nepraskne...

Kardinál Becciu bol preslávený svojím zlahčovaním vatikánskych káz. Ako zástupca pre všeobecné záležitosti vystupoval v mene Vatikánu a venoval sa konkrétnym informáciám v médiách, pričom umožňoval pápežovi vyhnúť sa účasti na verejných diskusiách o kauzách.

Keď v roku 2014 veliteľ švajčiarskej gardy na dôchodku Elmar Mäder pre švajčiarsky týždenník Sonntag povedal, že v Rímskej kúrii existuje sieť homosexuálov, Becciu uviedol, že ide len o „*všeobecné obvinenia*“ a vyzval Mädera, aby uviedol konkrétne podrobnosti. Po tom, ako sa v roku 2018 definitívne prevalila kauza s kardinálom McCarrickom, ktorý celé desaťročia udržiaval homosexuálne styky s dospelými seminaristami, pričom tieto skutočnosti boli vo Vatikáne verejným tajomstvom, sa Mäderove tvrdenia nezdajú byť také prekvapujúce. O homosexuálnej mafii v Cirkvi hovorí dnes aj o. Dariusz Oko, ktorý bol svojho času poverený vyšetrovaním týchto káz a nie je sám.

Keď došlo v roku 2015 ku kauze úniku vatikánskych dokumentov, z ktorých vyťažili dvaja talianski autori – Gianluigi Nuzzi a Emiliano Fittipaldi, materiál na dve knihy o sprenevere fondov určených pre chudobných a chorých na osobný luxus pre niektorých kardinálov (*Avarizia* – Chamtivosť a *Via cruxis* – Krížová cesta),

a následne v januári 2016 boli tieto kauzy diskutované, Becciu obhajoval zamestnancov Vatikánu: „*Vatikán nie je zlodejský brloh. Predstavovať ho takto je absolútne klamlivé. Považujem za mimoriadne nespravodlivé, aby naši zamestnanci, konajúci čestnú službu pre pápeža a Cirkev, boli popisovaní tak, že sa už nejakí čas hanbia povedať ľuďom kde pracujú.*“ Vzhľadom na to, že on sám je teraz obvinený zo sprenevery, vyznievajú tieto slová trochu pokrytecky.

Jeho postoj bol vždy dokonale lojalný voči inováciám pápeža Františka a prst mal vždy na tepe doby. Či už to bolo to pri kontroverziách okolo encykliky *Amoris laetitia* ohľadom pastorácie párov žijúcich v neregulárnych manželstvách, ako aj vtedy, keď verejne odsúdil dominikánskeho mnícha, ktorý označil zemetrasenie v Taliansku ako Boží trest za prijatie zákona o homosexuálnych partnerstvách. Podľa Becciu to boli „*urážlivé vyhlásenia pre veriacich a škandálne pre tých, ktorí neveria.*“ Nezabudol sa v duchu liberálnej rétoriky ozvať proti Donaldovi Trumpovi, keď chcel ako prezident obmedziť prisťahovalectvo. Becciu prišiel s argumentom, že: „*Pápež trvá na integračnej schopnosti tých, ktorí prichádzajú do našej spoločnosti a kultúry.*“ Následnú realitu integrácie môže posúdiť každý sám.

Becciuho postoj pripomína školáka, odhodlaného tváriť sa, že je všetko v poriadku dovtedy, kým to nepraskne. O McCarrickovom škandále, podľa tvrdenia arcibiskupa Carlo Maria Vigana, vedel Becciu „*všetky podrobnosti*“, o ktorých dostával správy do Vatikánu a z pozície svojho úradu mal príležitosť mnohokrát stretnúť McCarricka osobne. Ako muž vo vysokom postavení mohol zasiahnuť, ale nič také sa nestalo. Vyzerá to tak, ako by niektorí preláti boli previazaní vzájomným šachovaním, spôsobujúcim toleranciu voči prechmatom a toto držanie sa v šachu pravdepodobne spočíva v poznaní kompromitujúcich informácií na toho druhého. Aj vo svetle finančných škandálov kardinála Becciu si môžeme naplno uvedomiť, že neochvejná lojalita nemusí vyrastať z hlbokého presvedčenia, ale môže byť výrazom účelového oportunizmu.

Peniaze

Finančné škandály sprevádzajú Vatikán, prerušované určitými obdobiami pokoja, už od 70. rokov minulého storočia. Počas nich sa odohral jeden z najväčších škandálov, keď skrachovala Banca Unione, v ktorej patrila značná časť akcií Vatikánu. Podozrenie z podvodu padlo na kardinála Paula Marcinkusa, ktorý mal na starosti vatikánske financie. Pápež Ján Pavol I. vydal príkaz na vyšetrovanie škandálu, no onedlho zomrel. Niektorí pozorovatelia hovorili o zvláštnych okolnostiach smrti, či dokonca o možnom otrávení. Časovo spadá kauza do obdobia odhalenia talianskej slobodomurárskej lóže P2 (Propaganda Due), spadajúcej pod lóžu Veľký Orient Talianska. Jej činnosť odhalili práve pri vyšetrovaní šéfa Banca Unione – Michele Sindona.

V roku 1983 skrachovala talianska banka Banco Ambrosiano a Vatikán, ktorý s ňou bol previazaný ako hlavný akcionár, musel klientom vyplatiť vysoké sumy. Šéfom banky bol Roberto Calvi, tiež člen slobodomurárskej lóže P2. Jeho telo našli obesené v Londýne pod mostom Blackfriars Bridge (Most čiernych bratov), ktorý zrejme v stredoveku viedol ku kláštoru. To, že sa členovia lóže P2 medzi sebou volali „čierni bratia“, by svedčilo o tom, že táto smrť nebola dobrovoľná, ale mohla byť rituálnou vraždou, ktorá mala byť zároveň varovaním pre ďalších členov lóže, aby príliš nerozprávali. Roberto Calvi bol, zhodou okolností, priateľom kardinála Marcinkusa.

Podrobnosti o tejto kauze zverejnil v roku 2009 Gianluigi Nuzzi v knihe *Vatikán s.r.o.* a spolu s popisom ďalších schém prania špinavých peňazí, tajných účtov a prepojenia na vysokú politiku, tak zadal podnet

k ďalším škandálom. V ich dôsledku prijal Vatikán zákon o boji proti praniu špinavých peňazí. Začalo sa hovoriť o striktných reformách vo financovaní kúrie a Vatikánu.

V roku 2014 bol vytvorený Sekretariát pre hospodárstvo a do jeho čela bol nominovaný kardinál Pell, ktorý si mal posvietiť na vatikánske financie. Bol zodpovedný za ročný rozpočet Svätej stolice a Vatikánu. Zároveň mal vykonávať hospodársku kontrolu. Nie všetci sa však s jeho funkciou stotožnili. Napríklad kardinál Francesco Coccopalmero v roku 2015 spochybnil rozsah právomocí udelených sekretariátu a samotnému Pellovi.

Napriek sľubovaným reformám však naďalej vychádzali najavo nezrovnalosti vo financovaní. Práve do roku 2015, v ktorom sa už malo radikálne zakročiť proti netransparentnosti, spadajú prvé náznaky škandálu s investovaním peňazí, pochádzajúcich aj z finančných zbierok veriacich, do lukratívnych nehnuteľností v Londýne. Finančné prostriedky, získané z dobrovoľných zbierok boli použité na nákup luxusných londýnskych budov v cene okolo 300 miliónov eur.

Táto investícia siaha až do roku 2011 a vykonala ju sekcia vatikánskeho štátneho sekretariátu, ktorej správcom bol od roku 2009 monsignor Alberto Perlasca. A práve on momentálne vypovedá pred vyšetrovacími orgánmi o kardinálovi Becciuovi. Kúpu sprostredkoval luxemburský fond Athenea, ktorý neskôr skrachoval a tým sa investícia Vatikánu nevrátila. Podľa niektorých médií sa práve kardinál Becciu pokúšal v roku 2015 túto investíciu utajiť. Po jej úplnom prevalení a po minuloročnom pozastavení činnosti piatich vatikánskych zamestnancov, rezignácii šéfa polície a po odchode bývalého šéfa Úradu pre finančné informácie, kardinál investíciu obhajoval tým, že je v súlade so štandardnou praxou a trval na tom, že konal vo výhradnom záujme Svätej stolice.

Rezignácia

24. septembra prišla, ako blesk z jasného neba, správa o rezignácii kardinála Becciu na jeho funkcie a to údajne na priamu požiadavku pápeža Františka. Bezprostrednou príčinou jeho rezignácie malo byť presúvanie peňazí z vatikánskych financií, k jeho príbuzným.

Na tlačovej konferencii povedal kardinál, že je „*pripravený dať za pápeža život*“ a označil obvinenia zo sprenevery za nepravdu: „*Obviňujú ma zo sprenevery a zo zvýhodňovania mojich bratov, ale to nie je pravda. Svoju rodinu som neobohatil. Dúfam, že si pápež uvedomí, že to všetko je len nedorozumenie.*“

Taliansky spravodajský týždenník L'Espresso však publikoval informáciu, že charitatívnemu družstvu, vedenému jedným z jeho bratov na Sardínii, poskytol najmenej 600 000 eur.

Čo je ešte horšie, začiatkom októbra publikoval taliansky denník Corriere della Sera informácie, ktoré špekulujú o možnej účasti kardinála Becciu na diskreditácii austrálskeho kardinála Pella. Ten bol obvinený zo sexuálneho zneužívania mladistvých a následne odsúdený na niekoľkoročné väzenie. Po 500 dňoch strávených vo väzbe bol kardinál Pell prepustený a opakované súdne konanie ho vyhlásilo za nevinného.

Kardinál Pell, ako človek poverený dohľadom nad transparentnosťou vatikánskych financií, mohol byť považovaný za nebezpečného pre ľudí, ktorí sa podieľali na finančných machináciách. Doteraz boli podobné podozrenia odmietané ako „konšpiračné teórie“. Teraz sa však zistilo, že kardinál Becciu previedol 700 000

eur „na austrálsky účet“ práve v čase, keď kardinál Pell čelil nespravodlivým obvineniam.

Horeuvedený monsignor Perlasca, ktorý sa vo vatikánskych finančných kruhoch pohyboval už v minulom desaťročí, sa rozhodol spolupracovať s vatikánskymi vyšetrovacími orgánmi a povedal, že: *„Becciu v posledných rokoch využil niektorých novinárov a iné zdroje na diskreditáciu svojich nepriateľov.“* Môžeme sa len dohadovať, čo primälo Perlascu k spolupráci, ale vzhľadom na to, že londýnska investícia z roku 2011 vedie práve k úradu, ktorý spravoval, tak nie je nepravdepodobné, že sa snaží spoluprácou zmierniť dopady prípadného trestu na svoju osobu. To sú však samozrejme len dohady.

Každopádne obraz kardinála Becciu, ako ho kreslí jeho dlhoročný spolupracovník, nezodpovedá obrazu, aký by asi chceli mať veriaci katolíci o svojom kardinálovi.

Edward Pentin, korešpondent National Catholic Register v Ríme tieto správy potvrdil: *„Vatikánsky zdroj s podrobnými znalosťami prípadu potvrdil obsah správy Corriere della Sera ... rok a dátum prevodu sú zaznamenané v archívoch štátneho sekretariátu. Finančné prostriedky boli mimorozpočtové, čo znamená, že nepochádzali z existujúcich účtov a boli údajne prevedené na prácu, ktorá sa má vykonať na austrálskej nunciatúre.“*

Kardinál obvinenia monsignora Perlascu poprel a povedal: *„Rozhodne odmietam akýkoľvek náznak imaginárnych mimoriadnych vzťahov s tlačou.“* Čo je tvrdenie, u jedného z najvyšších úradníkov Vatikánu, ktorý každodenne komunikoval s médiami, minimálne sporné.

Každopádne, kardinál sa bude môcť obhájiť v súdnom procese, ktorý bude rozhodovať o jeho vine či nevine vo finančných kauzách, a ktorý Vatikán a jeho prokurátori Gianluca Perone, Gian Piero Milano a Alessandro Diddi, pripravujú. Nech už proces dopadne pre kardinála Becciu a jeho piatich spolupracovníkov akokoľvek, už teraz môžeme konštatovať, že temný mrak, ktorý sa vznášal nad vatikánskymi financiami sa nepodarilo rozptýliť, skôr naopak, zhustol ešte viac a všetci s obavami očakávajú čo sa ešte skrýva za jeho oponou.

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/kardinal-becciu-a-financne-skandaly-vo-vatikane-hustnuci-temny-mrak-vznasajuci-sa-nad-rimom/>